

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 145

din 19 mai 2023

Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova nr. 122 din 28.04.2023

Prin Decizia nr. 122 din 28.04.2023, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a dispus efectuarea unui control privind respectarea de către serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia” a prevederilor art. 90 alin. (9) din Codul electoral al Republicii Moldova nr. 325/2022 în cadrul programului audiovizual „Обсуждаем вместе” pe data de 18 aprilie 2023, ora 18:00, precum și a prevederilor art. 63 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova (în continuare – CSMA) în cadrul conținuturilor difuzate în aceeași zi în intervalul de timp 19:20-19:26, după buletinului de știri în limba rusă, ca urmare a autosesizării președintei CA, Liliana Vițu-Eșanu.

Prin scrisoarea nr. 771 din 03.05.2023, CA a informat furnizorul public regional de servicii media despre inițierea controlului dispus în temeiul Deciziei nr. 122 din 28.04.2023.

Astfel, în temeiul prevederilor art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din CSMA, CA a efectuat monitorizarea programului audiovizual „Обсуждаем вместе” din data de 18 aprilie 2023, ora 18:00, și a conținutului audiovizual difuzat în aceeași zi în intervalul de timp 19:20-19:26, fiind atestate următoarele:

În cadrul programului audiovizual „Обсуждаем вместе” (ora difuzării: 18:01:54) cu durata de 46 min. 50 sec., a fost invitat candidatul independent la funcția de bașcan al Găgăuziei, Nicolae Dudoglo. Discuțiile dintre invitat și moderatoare s-au axat pe programul electoral al candidatului independent, în care au fost remarcate prioritățile de bază ale acestuia. Nicolae Dudoglo a mai vorbit și despre geopolitica țării, dar și despre relațiile dintre autoritățile din UTA Găgăuzia și autoritățile de la Chișinău.

În debutul programului audiovizual, moderatoarea a anunțat despre faptul că acest program este finanțat din fondul electoral al lui Nicolae Dudoglo.

Invitatul își începe discursul cu prima sa prioritate de bază, menționând: „*У всех есть программы, и все имеют цели, и все готовятся к выборам, но я скажу, что основной, главный путь Гагаузии, на моё мнение, Гагаузия ушла из собственного пути [...] путь патриотизма, где наш первый президент, собрав команду возле себя, Гагаузия была едина, потому что патриотизм нельзя делить по партиям [...] Получив богатейший опыт, сегодня я могу на любом уровне разговаривать с любым политиком, и с президентом, и с председателем Парламента, и с Правительством, и с международными организациями, и с Посольствами. Именно вот этот путь, который нужно пройти для того, чтобы дальше баллотироваться на башкана Гагаузии.*”

În continuare, moderatoarea enumeră și alte obiective propuse de Nicolae Dudoglo, pe care acesta le-a desfășurat pe rând.

„*Второй приоритет нашей команды — это то, что люди должны жить в тепле [...] Мы должны надеяться на себя [...] Я предложил властям: «Давайте 100 млн лей отделим от нашего бюджета, это чтобы на зимний период мы могли выделять людям деньги» [...] Мы должны дать возможность нашим людям, именно оплатить энергоресурсы и минимальные продукты иметь в своём холодильнике [...] Медицина у нас хромает, у нас нет лабораторий [...] У нас нету врачей, у нас пять населённых пунктов, даже нету аптеки. Конечно, мы должны эти аптеки открыть [...] Мы хотим предложить систему Советского Союза, что нам нужно пять хирургов, пять окулистов, терапевт, кардиолог, нам нужны педагоги [...] И мы приглашаем родителей вместе с детьми, и они выбирают из этого списка, куда они могут поступить [...] Направить деньги на обучение детей*”, a declarat candidatul independent la funcția de bașcan al Găgăuziei, Nicolae Dudoglo.

Urmează o altă declarație, în care invitatul a vorbit despre echipa sa, specificând că aceștia trebuie să fie onești, patrioți, iar viitorul Găgăuziei constă în calea unității.

Totodată, candidatul independent propune și soluții pentru rezolvarea diferitor probleme în scopul de a îmbunătăți situația social-economică din Găgăuzia.

La sfârșitul programului audiovizual, Nicolae Dudoglo vine cu un îndemn către oamenii din Găgăuzia: „Уважаемые жители Гагаузии, идя на эти выборы, я четко ставил перед собой цель, чтоб каждый человек узнавал меня поближе, я максимально делаю встречи с людьми и везде показываю, что для меня нету Комрата, Чадыр-Лунги, Вулканешт. Я сегодня житель Гагаузии и иду на выборы для того, чтобы если вы меня поддержите, стать баишканом для всей Гагаузии [...] Сегодня ведётся политическая борьба, где очень много денег [...] поэтому я очень хотел бы, чтобы каждый житель голосовал по совести, думая о завтрашнем дне [...] Сегодня пришло время изменений. Я начинаю каждую встречу, спрашивая людей: «Мы хотим перемен?» Я хочу сказать, что вся Гагаузия сегодня ждёт перемен.”

Ca urmare a efectuării controlului, este de menționat că, potrivit art. 72 din CSMA, publicitatea politică și cea electorală se difuzează în conformitate cu prevederile Codului electoral și ale Legii nr. 1227/1997 cu privire la publicitate.

Prin urmare, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (9) din Codul electoral al Republicii Moldova nr. 325/2022, care stipulează: „*Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui grup de inițiativă, pe durata activității acestuia, și fiecărui concurent electoral sau participant la referendum, pe durata campaniei electorale, i se oferă cel mult 2 minute pe zi în cadrul fiecărui serviciu media audiovizual. Tariful pentru publicitatea electorală nu poate depăși tariful pentru publicitatea comercială aplicat în perioada de 6 luni înainte de data scrutinului. Timpii de antenă pentru publicitatea electorală contra plată se acordă în condiții egale, în intervalele orare stabilite de către furnizorii de servicii media în declarațiile politicii editoriale. Furnizorii de servicii media care nu participă la reflectarea alegerilor nu au dreptul de a plasa publicitate electorală contra plată*”, deoarece ediția din 18 aprilie 2023 a programului audiovizual „Обсуждаем вместе” a conținut publicitate electorală pentru candidatul independent la funcția de Bașcan al Găgăuziei, Nicolae Dudoglo, care a vorbit despre programul său electoral, a subliniat principalele obiective, a propus soluții pentru dezvoltarea regiunii, iar la sfârșitul programului audiovizual a venit și cu un îndemn către cetățeni pentru a-l susține la alegeri.

În acest sens, este de menționat că programul audiovizual a durat 46 min. 50 sec., iar timpul oferit fiecărui concurent electoral pentru publicitate electorală contra plată constituie cel mult 2 minute pe zi, potrivit prevederilor legale.

Este oportun de specificat faptul că pct. 32 din Regulamentul cu privire la reflectarea campaniei electorale, aprobat de Comisia Electorală Centrală din Găgăuzia, prevede că fiecărui concurent electoral i se oferă cel mult 2 minute pe zi pentru publicitate electorală contra plată.

Totodată, rezultatele controlului au mai atestat că, la 18 aprilie 2023, în intervalul de timp 19:20-19:26, imediat după buletinul informativ, serviciul media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia” a difuzat o secvență video în care apar unii concurenți electorali la funcția de Bașcan al Găgăuziei, prezentându-și programele electorale. Au fost difuzate intervenții cu candidații Mihail Formuzal, Serghei Cernev și Serghei Cimpoeș, care au venit cu idei și abordări ce vor să le implementeze pentru viitorul Găgăuziei.

Astfel, acest segment de timp, repartizat pentru concurenții electorali menționați, poartă un caracter publicitar și poate fi catalogat drept comunicare comercială audiovizuală, care nu a fost delimitată de alte programe audiovizuale ale conținutului editorial.

Potrivit CSMA, în scopul unei informări corecte și eliminării unor confuzii de conținuturi, comunicările comerciale audiovizuale sunt clar identificabile și se deosebesc de conținutul editorial prin mijloace grafice, video, audio sau combinate, astfel ca utilizatorii să facă ușor diferența de conținuturi.

Prin urmare, sunt relevante prevederile art. 63 alin. (2) din CSMA, care stipulează expres: „*Comunicările comerciale audiovizuale sunt clar identificabile și se deosebesc de conținutul editorial, precum și sunt conforme cu prevederile prezentului cod și ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale.*”

În context, este oportun de menționat faptul că, potrivit pct. 23 din Regulamentul cu privire la reflectarea campaniei electorale, aprobat de Comisia Electorală Centrală din Găgăuzia, publicitatea electorală contra plată și gratuită este însoțită de mijloace audio și video, pentru a putea fi delimitată de alte programe audiovizuale, cu mențiunea „*Alegeri 30 aprilie 2023*” la începutul și sfârșitul spotului publicitar.

În ședința publică din 19 mai 2023, membrii CA și-au exprimat acordul cu constatările din raportul de control și au susținut propunerea președintei CA, Liliana Vițu-Eșanu, de a sancționa furnizorul public regional de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” cu amenzi minime, luând în considerare faptul că CA pentru prima dată sancționează acest furnizor de servicii media pentru o asemenea încălcare.

Totodată, membrul CA, Eugeniu Rîbca, a remarcat că furnizorii de servicii media locale, atât de televiziune, cât și de radiodifuziune, în permanență au avut asemenea așa-numite emisiuni sponsorizate politic, această practică fiind ilegală, iar declarațiile adoptate de Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova sau Consiliul Electoral de Circumscripție Comrat nu constituie temei pentru încălcarea de către furnizorii de servicii media a legislației în vigoare.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de raportul de control al serviciului media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia”.
2. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondatoarea serviciului media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (9) din Codul electoral al Republicii Moldova nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.
3. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondatoarea serviciului media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. j) din Cod.
4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, furnizorul public regional de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” este obligată să difuzeze textele sancțiunilor în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei serviciul media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (9) din Codul electoral al Republicii Moldova nr. 325/2022, conform cărora: „Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui grup de inițiativă, pe durata activității acestuia, și fiecărui concurent electoral sau participant la referendum, pe durata campaniei electorale, i se oferă cel mult 2 minute pe zi în cadrul fiecărui serviciu media audiovizual. Tariful pentru publicitatea electorală nu poate depăși tariful pentru publicitatea comercială aplicat în perioada de 6 luni înainte de data scrutinului. Timpii de antenă pentru publicitatea electorală contra plată se acordă în condiții egale, în intervalele orare stabilite de către furnizorii de servicii media în declarațiile politicii editoriale. Furnizorii de servicii media care nu participă la reflectarea alegerilor nu au dreptul de a plasa publicitate electorală contra plată”.

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, conform căroră: „Comunicările comerciale audiovizuale sunt clar identificabile și se deosebesc de conținutul editorial, precum și sunt conforme cu prevederile prezentului cod și ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale”.

5. Furnizorul public regional de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

6. Furnizorul public regional de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr. 7

Codul IBAN: MDXXTRGAAA143111LLLL0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013 Regulamentul cu privire la transferul de credit (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

7. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

8. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale și Serviciului financiar.

9. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU